

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА (28 часова)

Жива природа (12 часова)

Заједничке особине живих бића (1 час)

Процеси који се одвијају у живим бићима (дисање, исхрана, раст, остављање потомства) (3 часа)

Разлике међу живим бићима у зависности од средине у којој живе (1 час)

Разноврсност биљака у мојој околини (2 часа)

Разноврсност животиња у мојој околини (2 часа)

Значај биљака и животиња за человека (2 часа)

Човек као део живе природе и његова улога у очувању природне равнотеже (1 час)

Нежива природа (12 часова)

Где све има воде (облици појављивања и основна својства воде) (1 час)

Променљивост облика и слободна површина воде, услови тока (2 часа)

Ваздух свуда око нас, ваздух - услов живота (1 час)

Како препознати ваздух (кроз сопствено кретање и покретање тела) (2 часа)

Сунце - извор светлости и топлоте и услов живота (1 час)

Промене које настају при загревању и хлађењу воде и ваздуха (промена температуре, испаравање и замрзавање воде, настајање облака, магла, падавине, ветар...) (3 часа)

Дуга (1 час)

Земљиште - услов за раст и развој биљака (1 час)

Веза живе и неживе природе (4 часа)

Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба (2 часа)

Облик тела живих бића у зависности од средине у којој она живе (1 час)

Без чега не могу жива бића - нераскидива веза живе и неживе природе (1 час)

ГДЕ ЧОВЕК ЖИВИ (15 часова)

Насеља (појам и врсте насеља некад и сад) (2 часа)

Рельеф и површинске воде у месту и околини (1 час)

Живимо у насељу (групе људи, улоге појединача и група) (2 часа)

Правила понашања у групи (права и одговорности припадника групе, обичаји, традиција и празници некад и сад) (4 часа)

Сналажење у насељу (улица, број, карактеристични објекти...) (2 часа)

Саобраћај у насељу (врсте саобраћаја и комуникације, саобраћајна средства, ред и безбедност и култура понашања у саобраћају...)(4 часа)

ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ (17 часова)

Човек ствара (услови за живот и рад, потребе људи, производи људског рада) (2 часа)

Исти материјал - различити производи, различити материјали за исти производ(1 час)

Разноврсност материјала (дрво, камен, метал, стакло, разне врсте пластике, гума, папир, картон, пластелин...) (1 час)

Основна својства материјала (тврдоћа, еластичност, пластичност...) и њихов значај за људску делатност (2 часа)

Понашање материјала под механичким утицајима (2 часа)

Утицај топлоте на тела (промена температуре, ширење и скупљање, топљење и очвршћавање, сагоревање...) (2 часа)

Топлотна проводљивост материјала (2 часа)

Могућност наелектрисавања тела и особине које тада испоравају (2 часа)

Електрична проводљивост материјала (провера помоћу струјног кола са батеријом и малом сијалицом) (2 часа)

Комбиновање материјала и прављење нових целина (1 час)

КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ (12 часова)

Дан, одређивање доба дана према положају Сунца, трајање дана (1 час)

Кретање у простору и времену (промена положаја у току времена) (1 час)

Шта све утиче на брзину кретања тела (облик и величина тела, материјал од кога је начињено, подлога, средина, јачина деловања) (4 часа)

Брзина кретања организма у зависности од облика тела и средине у којој живе(1 час)

Мерење времена (појам сата и коришћење часовника) (2 часа)

Временске одреднице: дан, седмица, месец, година (1 час)

Делови године - годишња доба (трајање) (1 час)

Сналажење на временској ленти (1 час)